

ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(ฉบับเครือข่ายพลเมืองเน็ตทดลองเสนอตามกรอบหลักการที่คณะรัฐมนตรีและสภานิติบัญญัติแห่งชาติในวาระที่หนึ่งเห็นชอบ เผยแพร่ครั้งแรกระหว่างงานสัมมนารับฟังความคิดเห็นซึ่งจัดโดยสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ณ สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ 17 ส.ค. 2559 แก้ไขเพิ่มเติม 31 ส.ค. 2559)

มาตรา 1 – ชื่อพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....”

มาตรา 2 – กำหนดบังคับใช้

พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 – นิยาม

ในพระราชบัญญัตินี้

“ระบบคอมพิวเตอร์” หมายความว่า อุปกรณ์หรือชุดอุปกรณ์ของคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมการทำงานเข้าด้วยกัน โดยได้มีการกำหนดคำสั่ง ชุดคำสั่ง หรือสิ่งอื่นใด และแนวทางปฏิบัติงานให้อุปกรณ์หรือชุดอุปกรณ์ทำหน้าที่ประมวลผลข้อมูลโดยอัตโนมัติ

“ข้อมูลคอมพิวเตอร์” หมายความว่า ข้อมูล ข้อความ คำสั่ง ชุดคำสั่ง หรือสิ่งอื่นใดบรรดาที่อยู่ในระบบคอมพิวเตอร์ในสภาพที่ระบบคอมพิวเตอร์อาจประมวลผลได้ และให้หมายความรวมถึงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ตามกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ด้วย

“ข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์” หมายความว่า ข้อมูลเกี่ยวกับการติดต่อสื่อสารของระบบคอมพิวเตอร์ ซึ่งแสดงถึงแหล่งกำเนิด ต้นทาง ปลายทาง เส้นทาง เวลา วันที่ ปริมาณ ระยะเวลาชนิดของบริการ หรืออื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการติดต่อสื่อสารของระบบคอมพิวเตอร์นั้น

“ผู้ให้บริการ” หมายความว่า

- (1) ผู้ให้บริการแก่บุคคลอื่นในการเข้าสู่อินเทอร์เน็ต หรือให้สามารถติดต่อถึงกันโดยประการอื่น โดยผ่านทางระบบคอมพิวเตอร์ ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็นการให้บริการในนามของตนเอง หรือในนามหรือเพื่อประโยชน์ของบุคคลอื่น
- (2) ผู้ให้บริการเก็บรักษาข้อมูลคอมพิวเตอร์เพื่อประโยชน์ของบุคคลอื่น

ร่างตัวอย่างที่เครือข่ายพลเมืองเน็ตเสนอเพื่อแลกเปลี่ยนในการสัมมนา 17 ส.ค. 2559 – แก้ไขเพิ่มเติม 31 ส.ค. 2559

“ผู้ใช้บริการ” หมายความว่า ผู้ใช้บริการของผู้ให้บริการไม่ว่าต้องเสียค่าใช้บริการหรือไม่ก็ตาม

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 4 – อำนาจรัฐมนตรีรักษาการ

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออกกฎกระทรวงและประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด 1 ความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ต่อความลับ ความคงสภาพ และความพร้อมใช้ของข้อมูลคอมพิวเตอร์และระบบคอมพิวเตอร์¹

มาตรา 5 – เข้าถึงระบบโดยมิชอบ (illegal access – computer system)²

ผู้ใดเข้าถึงโดยมิชอบซึ่งระบบคอมพิวเตอร์ที่มีมาตรการป้องกันการเข้าถึงโดยเฉพาะและมาตรการนั้นมิได้มีไว้สำหรับตน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 6 – เปิดเผยมาตรการป้องกันการเข้าถึงระบบ (making available of access code)³

ผู้ใดล่วงรู้มาตรการป้องกันการเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์ที่ผู้อื่นจัดทำขึ้นเป็นการเฉพาะถ้านำมาตรการดังกล่าวไปเปิดเผยโดยมิชอบในประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

1 เทียบ Title 1 – Offences against the confidentiality, integrity and availability of computer data and systems ใน Convention on Cybercrime (Budapest, 23.XI.2001)

2 เทียบ Article 2 – Illegal access ใน Convention on Cybercrime

3 เทียบ Article 6(1)(a)(ii) ใน Convention on Cybercrime – “...the production, sale, procurement for use, import, distribution or otherwise making available of: ... a computer password, access code, or similar data by which the whole or any part of a computer system is capable of being accessed, ...”

มาตรา 7 – เข้าถึงข้อมูลโดยมิชอบ (illegal access – data at rest)⁴

ผู้ใดเข้าถึงโดยมิชอบซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่มีมาตรการป้องกันการเข้าถึงโดยเฉพาะและมาตรการนั้นมิได้มีไว้สำหรับตน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปีหรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 8 – ดักจับข้อมูลโดยมิชอบ (illegal interception – data in transit)⁵

ผู้ใดกระทำด้วยประการใดโดยมิชอบด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อดักจับไว้ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ของผู้อื่นที่อยู่ระหว่างการส่งในระบบคอมพิวเตอร์ และข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นมีได้มิไว้เพื่อประโยชน์สาธารณะหรือเพื่อให้บุคคลทั่วไปใช้ประโยชน์ได้ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 9 – แก้ไขทำลายข้อมูล (data interference)⁶

ผู้ใดทำให้เสียหาย ทำลาย แก้ไข เปลี่ยนแปลง หรือเพิ่มเติมไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ของผู้อื่นโดยมิชอบ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 10 – ทำให้ระบบไม่สามารถทำงานตามปกติ (system interference)⁷

ผู้ใดกระทำด้วยประการใดโดยมิชอบ เพื่อให้การทำงานของระบบคอมพิวเตอร์ของผู้อื่นถูกระงับ ชะลอ ขัดขวาง หรือรบกวนจนไม่สามารถทำงานตามปกติได้ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 11 จดหมายรบกวน (spam)

ผู้ใดส่งข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์แก่บุคคลอื่นโดยปกปิดหรือปลอมแปลงแหล่งที่มาของการส่งข้อมูลดังกล่าว อันเป็นการรบกวนการใช้ระบบคอมพิวเตอร์ของบุคคลอื่นโดยปกติสุข ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

ผู้ใดส่งข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์แก่บุคคลอื่น โดยไม่เปิดโอกาสให้ผู้รับข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์สามารถบอกเลิกหรือแจ้งความประสงค์เพื่อปฏิเสธการตอบรับได้ อันเป็นการก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้รับ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองแสนบาท

---

4 เทียบ Article 2 – Illegal access ใน Convention on Cybercrime

5 เทียบ Article 3 – Illegal interception ใน Convention on Cybercrime

6 เทียบ Article 4 – Data interference ใน Convention on Cybercrime

7 เทียบ Article 5 – System interference ใน Convention on Cybercrime

รัฐมนตรีอาจประกาศกำหนดแนวทางเกี่ยวกับลักษณะและวิธีการส่ง และลักษณะและปริมาณของข้อมูล ความถี่ และวิธีการของการส่ง ซึ่งไม่ถือเป็นการก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้รับได้

มาตรา 12 เพิ่มโทษกรณีเป็นข้อมูลหรือระบบที่เป็นโครงสร้างพื้นฐานสำคัญของประเทศ

ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา 5 มาตรา 6 มาตรา 7 มาตรา 8 มาตรา 11 เป็นการกระทำต่อข้อมูล คอมพิวเตอร์หรือระบบคอมพิวเตอร์ที่ ~~เกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ การบริการสาธารณะ หรือโครงสร้างพื้นฐานอันเป็นประโยชน์สาธารณะ~~ เป็นโครงสร้างพื้นฐานสำคัญของประเทศ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายต่อข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือระบบคอมพิวเตอร์ที่ ~~เกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ การบริการสาธารณะ หรือโครงสร้างพื้นฐานอันเป็นประโยชน์สาธารณะ~~ เป็นโครงสร้างพื้นฐานสำคัญของประเทศ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

โครงสร้างพื้นฐานสำคัญของประเทศในวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้หมายความตามประกาศคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง รายชื่อหน่วยงานหรือองค์กร หรือส่วนงานขององค์กรที่ถือเป็นโครงสร้างพื้นฐานสำคัญของประเทศ ซึ่งต้องกระทำตามวิธีการแบบปลอดภัยในระดับเคร่งครัด พ.ศ. 2559 ซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยวิธีการแบบปลอดภัยในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

มาตรา 12/1 เพิ่มโทษกรณีเป็นอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สิน

ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา 9 หรือมาตรา 10 เป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่บุคคลอื่นหรือทรัพย์สินของผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี และปรับไม่เกินสองแสนบาท

มาตรา 12/2 เพิ่มโทษกรณีเป็นข้อมูลหรือระบบสาธารณะ

ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา 9 หรือมาตรา 10 เป็นการกระทำต่อข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือระบบคอมพิวเตอร์ที่ ~~เกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ การบริการสาธารณะ หรือโครงสร้างพื้นฐานอันเป็นประโยชน์สาธารณะ~~ เป็นโครงสร้างพื้นฐานสำคัญของประเทศ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่หกหมื่นบาทถึงสามแสนบาท

โครงสร้างพื้นฐานสำคัญของประเทศในวาระหนึ่งให้หมายความตามประกาศคณะกรรมการธุรกรรมทาง

อิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง รายชื่อหน่วยงานหรือองค์กร หรือส่วนงานขององค์กรที่ถือเป็นโครงสร้างพื้นฐานสำคัญของประเทศซึ่ง
ต้องกระทำตามวิธีการแบบปลอดภัยในระดับเครื่องคิด พ.ศ. 2559 ซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยวิธี
การแบบปลอดภัยในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

มาตรา 12/3 เพิ่มโทษกรณีเป็นเหตุให้ถึงแก่ความตาย

ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา 12 ววรรคหนึ่ง มาตรา 12/1 หรือมาตรา 12/2 โดยมีได้มีเจตนาฆ่า แต่เป็นเหตุ
ให้บุคคลอื่นถึงแก่ความตาย ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท

มาตรา 13 เครื่องมือในการกระทำความผิด (misuse of devices)⁸

ผู้ใดจำหน่ายหรือเผยแพร่ชุดคำสั่งที่จัดทำขึ้นโดยเฉพาะเพื่อนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิดตามมาตรา
5 มาตรา 6 มาตรา 7 มาตรา 8 มาตรา 9 มาตรา 10 หรือมาตรา 11 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสอง
หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดจำหน่ายหรือเผยแพร่ชุดคำสั่งที่จัดทำขึ้นโดยเฉพาะเพื่อนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิดตามมาตรา
12 ววรรคหนึ่ง มาตรา 12/1 หรือมาตรา 12/2 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดจำหน่ายหรือเผยแพร่ชุดคำสั่งที่จัดทำขึ้นโดยเฉพาะเพื่อนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิดตามมาตรา
5 มาตรา 6 มาตรา 7 มาตรา 8 มาตรา 9 มาตรา 10 หรือมาตรา 11 หากผู้นำไปใช้ต้องรับผิดตาม มาตรา 12 มาตรา 12/1
มาตรา 12/2 หรือมาตรา 12/3 ผู้จำหน่ายหรือเผยแพร่ชุดคำสั่งดังกล่าวจะต้องรับผิดทางอาญาตามความผิดที่มีกำหนดโทษสูง
ขึ้นด้วย ก็เฉพาะเมื่อตนได้รู้หรืออาจเล็งเห็นได้ว่าจะเกิดผลเช่นที่เกิดขึ้นนั้น

ผู้ใดจำหน่ายหรือเผยแพร่ชุดคำสั่งที่จัดทำขึ้นโดยเฉพาะเพื่อนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิดตามมาตรา
12 ววรรคหนึ่ง หรือมาตรา 12/2 หากผู้นำไปใช้ต้องรับผิดตามมาตรา 12 มาตรา 12/1 มาตรา 12/2 หรือมาตรา 12/3 ผู้
จำหน่ายหรือเผยแพร่ชุดคำสั่งดังกล่าวจะต้องรับผิดทางอาญาตามความผิดที่มีกำหนดโทษสูงขึ้นนั้นด้วย

ในกรณีที่ผู้จำหน่ายหรือเผยแพร่ชุดคำสั่งผู้ใดต้องรับผิดตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง และตามวรรคสามหรือวรรคสี่
ด้วย ให้ผู้นั้นต้องรับโทษที่มีอัตราโทษสูงที่สุดแต่กระหนเดียว

8 เทียบ Article 6 – Misuse of devices ใน Convention on Cybercrime

หมวด 2 – ความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์⁹

มาตรา 14 – การหลอกลวงที่เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์¹⁰

ผู้ใดกระทำความผิดที่ระบุไว้ดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(1) โดยทุจริต หลอกลวงผู้อื่นด้วยการนำข้อมูลเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์อื่นเป็นเท็จ หรือด้วยการนำข้อมูลเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์โดยปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้ง เพื่อให้ได้ไปซึ่งทรัพย์สินจากผู้ถูกหลอกลวง หรือบุคคลที่สาม หรือเพื่อให้ผู้ถูกหลอกลวงหรือบุคคลที่สาม ทำ ถอน หรือทำลายเอกสารสิทธิผู้ใดกระทำความผิดที่ระบุไว้ดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(2) นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์อื่นเป็นเท็จ โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายต่อการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ การบริการสาธารณะ หรือโครงสร้างพื้นฐานอันเป็นประโยชน์สาธารณะของประเทศ หรือก่อให้เกิดความตื่นตระหนกแก่ประชาชน

(3) นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ใดๆ อันเป็นความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรหรือความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตามประมวลกฎหมายอาญา

(4) นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ใดๆ ที่มีลักษณะอันลามกและข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นประชาชนทั่วไปอาจเข้าถึงได้

(5) เผยแพร่หรือส่งต่อซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์โดยรู้อยู่แล้วว่าเป็นข้อมูลคอมพิวเตอร์ตาม (1) (2) (3) หรือ (4)

ผู้ใดโดยทุจริต หลอกลวงผู้อื่นด้วยการนำข้อมูลเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ เผยแพร่ หรือส่งต่อข้อมูลคอมพิวเตอร์ โดยรู้อยู่แล้วว่าเป็นข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่ทำปลอมขึ้นทั้งหมดหรือแต่ส่วนหนึ่งส่วนใด ถ้าได้กระทำไปเพื่อให้ผู้หนึ่งผู้ใดหลงเชื่อว่าเป็นข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่แท้จริง เพื่อให้ได้ไปซึ่งทรัพย์สินจากผู้ถูกหลอกลวงหรือบุคคลที่สาม หรือเพื่อให้ผู้ถูกหลอกลวงหรือบุคคลที่สาม ทำ ถอน หรือทำลายเอกสารสิทธิ ผู้นั้นกระทำความผิดฐานปลอมข้อมูลคอมพิวเตอร์ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

9 เทียบ Title 2 – Computer-related offences ใน Convention on Cybercrime

10 เทียบ Article 7 – Computer-related forgery และ Article 8 – Computer-related fraud ใน Convention on Cybercrime และมาตรา 14 (1) ในพ.ร.บ.ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง (1) มิได้กระทำต่อประชาชน แต่เป็นการกระทำต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ผู้กระทำความผิด ผู้เผยแพร่หรือส่งต่อซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ดังกล่าว ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้เป็นความผิดอันยอมความได้

มาตรา 14/1 – การนำเข้าข้อมูลปลอมที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อโครงสร้างพื้นฐานสำคัญของประเทศ¹¹

ผู้ใดนำเข้าข้อมูลเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ เผยแพร่ หรือส่งต่อข้อมูลคอมพิวเตอร์ โดยรู้อยู่แล้วว่าเป็นข้อมูลคอมพิวเตอร์ ที่ทำปลอมขึ้นทั้งหมดหรือแต่ส่วนหนึ่งส่วนใด โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายต่อโครงสร้างพื้นฐานสำคัญของประเทศ ต้องระวางโทษจำคุก...ปี

โครงสร้างพื้นฐานสำคัญของประเทศในวรรคหนึ่งให้หมายความตามประกาศคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง รายชื่อหน่วยงานหรือองค์กร หรือส่วนงานขององค์กรที่ถือเป็นโครงสร้างพื้นฐานสำคัญของประเทศซึ่งต้องกระทำตามวิธีการแบบปลอดภัยในระดับเครื่องคิด พ.ศ. 2559 ซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยวิธีการแบบปลอดภัยในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

มาตรา 15 – ความรับผิดของผู้ให้บริการ

ผู้ให้บริการผู้ใดให้ความร่วมมือ ยินยอม หรือรู้เห็นเป็นใจให้มีการกระทำความผิดตามมาตรา 14 ในระบบคอมพิวเตอร์ที่อยู่ในความควบคุมของตน ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับผู้กระทำความผิดตามมาตรา 14

ผู้ให้บริการใด

(1) ให้บริการพื้นที่ในระบบคอมพิวเตอร์สำหรับเผยแพร่ข้อมูลคอมพิวเตอร์และมีหน้าที่กำกับควบคุมการเผยแพร่ข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นแก่ประชาชนด้วยตนเอง (content provider) กระทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นการช่วยเหลือหรือให้ความสะดวกในการกระทำความผิดของผู้ใช้บริการตามมาตรา 14 และ 14/1 ในระบบคอมพิวเตอร์ที่อยู่ในความควบคุมของตน ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับผู้กระทำความผิด

(2) ให้บริการพื้นที่ระบบคอมพิวเตอร์สำหรับเก็บรักษาข้อมูลคอมพิวเตอร์ของผู้อื่น (hosting) หรือให้บริการโปรแกรมประยุกต์เพื่อประมวลผลข้อมูลคอมพิวเตอร์ของผู้อื่น (application provider) ไม่มีความรับผิดต่อการกระทำความผิดของผู้ใช้บริการตามมาตรา 14 และ 14/1 เว้นแต่ได้รับรู้ถึงข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่เป็นความผิดนั้นจากการแจ้งเตือนโดยชอบด้วยกฎหมาย และไม่ดำเนินการแจ้งให้เจ้าของข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือผู้ควบคุมข้อมูลคอมพิวเตอร์ดังกล่าว นำข้อมูล

11 เทียบ มาตรา 14 (2) ในพ.ร.บ.ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550

คอมพิวเตอร์นั้นนอกจากระบบคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการอยู่ ต้องระวางโทษสองในสามส่วนของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดตามมาตรา 14 และ 14/1¹²

(3) ให้บริการที่พักข้อมูลคอมพิวเตอร์ชั่วคราวโดยอัตโนมัติ (cache provider) ไม่มีความรับผิดชอบต่อการกระทำ ความผิดของผู้ใช้บริการตามมาตรา 14 และ 14/1 เว้นแต่เป็นผู้ริเริ่มให้มีการส่งผ่าน คัดเลือก หรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นด้วยตนเอง หรือไม่ได้ปรับปรุงข้อมูลให้เป็นไปตามข้อมูลต้นทางตามมาตรฐานที่อุตสาหกรรมยอมรับและใช้แพร่หลายกันโดยทั่วไป ต้องระวางโทษสองในสามส่วนของโทษที่กำหนดไว้ สำหรับความผิดตามมาตรา 14 และ 14/1¹³

(4) ให้บริการการเข้าถึงระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (access provider) หรือเป็นเพียงตัวกลางส่งผ่านข้อมูลคอมพิวเตอร์ในระบบคอมพิวเตอร์ (mere conduit) ไม่มีความรับผิดชอบต่อการกระทำ ความผิดของผู้ใช้บริการตามมาตรา 14 และ 14/1 เว้นแต่เป็นผู้ริเริ่มให้มีการส่งผ่าน คัดเลือก หรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นด้วยตนเอง ต้องระวางโทษสองในสามส่วนของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดตามมาตรา 14 และ 14/1¹⁴

ให้รัฐมนตรีออกประกาศกำหนด ~~ขั้นตอนการแจ้งเตือนการระงับการทำให้แพร่หลายของข้อมูลคอมพิวเตอร์ และ การนำข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นออกจากระบบคอมพิวเตอร์~~ หลักเกณฑ์ ขั้นตอน วิธีการแจ้งเตือน และการนำข้อมูลคอมพิวเตอร์ ออกจากระบบคอมพิวเตอร์ที่อยู่ในความควบคุมของผู้ให้บริการ เพื่อปฏิบัติตาม (2) ให้เหมาะสมกับประเภทของผู้ให้บริการ โดยคำนึงพัฒนาการทางเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป และผลกระทบต่อสิทธิส่วนบุคคลหรือสิทธิอื่นใดของประชาชน¹⁵

ถ้าผู้ให้บริการพิสูจน์ได้ว่าตนได้ปฏิบัติตามประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามวรรคสอง ผู้นั้น ~~ไม่ต้องรับโทษ~~ ไม่มีความผิด

หมวด 3 – ความผิดเกี่ยวกับเนื้อหา¹⁶

มาตรา 16 – ภาพตัดต่อที่ทำให้เสียชื่อเสียง

ผู้ใดนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ที่ประชาชนทั่วไปอาจเข้าถึงได้ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่ปรากฏเป็นภาพของผู้อื่น และภาพนั้นเป็นภาพที่เกิดจากการสร้างขึ้น ตัดต่อ เติม หรือดัดแปลงด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์หรือวิธีการอื่นใด ทั้งนี้ โดย

12 เทียบ Article 14 - Hosting ใน Directive on Electronic Commerce (2000/31/EC)

13 เทียบ Article 13 - “Caching” ใน Directive on Electronic Commerce (2000/31/EC)

14 เทียบ Article 12 - “Mere conduit” ใน Directive on Electronic Commerce (2000/31/EC)

15 สำหรับการระงับการเข้าถึงข้อมูล สามารถใช้มาตรา 20 ได้อยู่แล้ว

16 เทียบ Title 3 - Content-related offences ใน Convention on Cybercrime

ประการที่น่าจะทำให้ผู้อื่นนั้นเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น ถูกเกลียดชัง หรือได้รับความอับอาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี และปรับไม่เกินสองแสนบาท

ถ้าการกระทำตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำต่อภาพของผู้ตาย และการกระทำนั้นน่าจะทำให้บิดา มารดา คู่สมรส หรือบุตรของผู้ตายเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น หรือถูกเกลียดชัง หรือได้รับความอับอาย ผู้กระทำต้องระวางโทษดังที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่ง

ถ้าการกระทำตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองเป็นการนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์โดยสุจริต อันเป็นการติชมด้วยความ เป็นธรรม ซึ่งบุคคลหรือสิ่งใดอันเป็นวิสัยของประชาชนย่อมกระทำ ผู้กระทำไม่มีความผิด

ความผิดตามวรรคหนึ่งและวรรคสองเป็นความผิดอันยอมความได้

ถ้าผู้เสียหายในความผิดตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองตายเสียก่อนร้องทุกข์ ให้บิดา มารดา คู่สมรส หรือบุตรของผู้เสียหายร้องทุกข์ได้ และให้ถือว่าเป็นผู้เสียหาย

มาตรา 16/1 – การทำลายข้อมูลคอมพิวเตอร์¹⁷

ในคดีความผิดตาม ~~มาตรา 14~~ หรือมาตรา 16 ซึ่งมีคำพิพากษาว่าจำเลยมีความผิด ศาลอาจสั่ง

- (1) ให้ทำลายข้อมูลตามมาตราดังกล่าว
- (2) ให้โฆษณาหรือเผยแพร่คำพิพากษาทั้งหมดหรือแต่บางส่วนในสื่ออิเล็กทรอนิกส์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ หรือสื่ออื่นใด ตามที่ศาลเห็นสมควร โดยให้จำเลยเป็นผู้ชำระค่าโฆษณาหรือเผยแพร่
- (3) ให้ดำเนินการอื่นตามที่ศาลเห็นสมควรเพื่อบรรเทาความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการกระทำความผิดนั้น

มาตรา 16/2

ผู้รู้ว่าข้อมูลคอมพิวเตอร์ในความครอบครองของตนเป็นข้อมูลที่ศาลสั่งให้ทำลายตามมาตรา 16/1 ผู้นั้นต้องทำลายข้อมูลดังกล่าว หากฝ่าฝืนต้องระวางโทษกึ่งหนึ่งของโทษที่บัญญัติไว้ใน ~~มาตรา 14~~ หรือมาตรา 16 ~~แล้วแต่กรณี~~

¹⁷ ข้อสังเกต: มาตรา 16/1 นี้ ในการบังคับใช้จะแตกต่างอย่างไรกับมาตรา 20 (1)

หมวด 4 อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่และคณะกรรมการ

มาตรา 17 – เขตอำนาจศาล

ผู้ใดกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้นอกราชอาณาจักรและ

(1) ผู้กระทำความผิดนั้นเป็นคนไทย และรัฐบาลแห่งประเทศที่ความผิดได้เกิดขึ้นหรือผู้เสียหายได้ร้องขอให้ลงโทษ หรือ

(2) ผู้กระทำความผิดนั้นเป็นคนต่างด้าว และรัฐบาลไทยหรือคนไทยเป็นผู้เสียหายและผู้เสียหายได้ร้องขอให้ลงโทษ จะต้องรับโทษภายในราชอาณาจักร

มาตรา 17/1 – การเปรียบเทียบเงินค่าปรับ

บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้มีโทษปรับสถานเดียวหรือมีอัตราโทษจำคุกไม่เกินสองปี ให้คณะกรรมการเปรียบเทียบที่รัฐมนตรีแต่งตั้งมีอำนาจเปรียบเทียบได้

คณะกรรมการเปรียบเทียบที่รัฐมนตรีแต่งตั้งตามวรรคหนึ่งให้มีจำนวนสามคนซึ่งคนหนึ่งต้องเป็นพนักงานสอบสวน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

เมื่อคณะกรรมการเปรียบเทียบได้ทำการเปรียบเทียบกรณีใดและผู้ต้องหาได้ชำระเงินค่าปรับตามค่าเปรียบเทียบ ภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการเปรียบเทียบกำหนดแล้ว ให้ถือว่าคดีนั้นเป็นอันเลิกกัน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ในกรณีที่ผู้ต้องหาไม่ชำระเงินค่าปรับภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้เริ่มนับอายุความในการฟ้องคดีใหม่ นับตั้งแต่วันที่ครบกำหนดระยะเวลาดังกล่าว

หมวด 2 พนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา 18 – อำนาจในการสืบสวนและสอบสวน

ภายใต้บังคับมาตรา 19 เพื่อประโยชน์ในการสืบสวนและสอบสวนในกรณีที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่ามีการกระ

ทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ หรือในกรณีที่มีการร้องขอตามวรรคสอง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรี เป็นหนังสือมีอำนาจอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ เฉพาะกรณีที่มีเหตุอันควรเชื่อว่าจะได้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการกระทำความผิดจากการใช้อำนาจดังกล่าวและไม่สามารถรวบรวมพยานหลักฐานได้โดยวิธีการอื่นที่เหมาะสมหรือมีประสิทธิภาพมากกว่าได้ เพราะพยานหลักฐานอาจถูกเปลี่ยนแปลง ทำลาย หรือสูญหาย หรืออาจก่อให้เกิดอันตรายอย่างยิ่งต่อเจ้าหน้าที่รัฐ

ร่างตัวอย่างที่เครือข่ายพลเมืองเน็ตเสนอเพื่อแลกเปลี่ยนในการสัมมนา 17 ส.ค. 2559 – แก้ไขเพิ่มเติม 31 ส.ค. 2559

โดยกระทู้การเท่าที่จำเป็นเพื่อประโยชน์ในการใช้เป็นหลักฐานเกี่ยวกับการกระทำความผิดและหาตัวผู้กระทำความผิด และให้คำนึงถึงผลกระทบต่อสิทธิส่วนบุคคลหรือสิทธิอื่นใดของประชาชน¹⁸

(1) มีหนังสือสอบถามหรือเรียกบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้มาเพื่อให้ถ้อยคำส่งคำชี้แจงเป็นหนังสือ หรือส่งเอกสาร ข้อมูล หรือหลักฐานอื่นใดที่อยู่ในรูปแบบที่สามารถเข้าใจได้

(2) เรียกข้อมูลจากรายการทางคอมพิวเตอร์จากผู้ให้บริการเกี่ยวกับการติดต่อสื่อสารผ่านระบบคอมพิวเตอร์หรือจากบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง

(3) สั่งให้ผู้ให้บริการส่งมอบข้อมูลเกี่ยวกับผู้ใช้บริการที่ต้องเก็บตามมาตรา 26 หรือที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมของผู้ให้บริการให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่หรือให้เก็บข้อมูลดังกล่าวไว้ก่อน

(4) ทำสำเนาข้อมูลคอมพิวเตอร์ ข้อมูลจากรายการทางคอมพิวเตอร์ จากระบบคอมพิวเตอร์ ที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ในกรณีที่ระบบคอมพิวเตอร์นั้นยังมิได้อยู่ในความครอบครองของพนักงานเจ้าหน้าที่

(5) สั่งให้บุคคลซึ่งครอบครองหรือควบคุมข้อมูลคอมพิวเตอร์ หรืออุปกรณ์ที่ใช้เก็บข้อมูลคอมพิวเตอร์ ส่งมอบข้อมูลคอมพิวเตอร์ หรืออุปกรณ์ดังกล่าวให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่

(6) ตรวจสอบหรือเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์ ข้อมูลคอมพิวเตอร์ ข้อมูลจากรายการทางคอมพิวเตอร์หรืออุปกรณ์ที่ใช้เก็บข้อมูลคอมพิวเตอร์ของบุคคลใด อันเป็นหลักฐานหรืออาจใช้เป็นหลักฐานเกี่ยวกับการกระทำความผิด หรือเพื่อสืบสวนหาตัวผู้กระทำความผิดและสั่งให้บุคคลนั้นส่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ข้อมูลจากรายการทางคอมพิวเตอร์ ที่เกี่ยวข้องเท่าที่จำเป็นให้ด้วยก็ได้

(7) ถอดรหัสลับของข้อมูลคอมพิวเตอร์ของบุคคลใด หรือสั่งให้บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการเข้ารหัสลับของข้อมูลคอมพิวเตอร์ ทำการถอดรหัสลับ หรือให้ความร่วมมือกับพนักงานเจ้าหน้าที่ในการถอดรหัสลับดังกล่าว

(8) ยึดหรืออายัดระบบคอมพิวเตอร์เท่าที่จำเป็นเฉพาะเพื่อประโยชน์ในการทราบรายละเอียดแห่งความผิดและผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

เพื่อประโยชน์ในการสืบสวนและสอบสวนของพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาในบรรดาความผิดอาญาต่อกฎหมายอื่นซึ่งได้ใช้ระบบคอมพิวเตอร์ ข้อมูลคอมพิวเตอร์ หรืออุปกรณ์ที่ใช้เก็บข้อมูลคอมพิวเตอร์เป็นองค์ประกอบหรือเป็นส่วนหนึ่งในการกระทำความผิด หรือมีข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดอาญาตามกฎหมายอื่น พนักงานสอบสวน อาจร้องขอให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่งดำเนินการตามวรรคหนึ่งก็ได้ หรือหากปรากฏข้อเท็จจริงดังกล่าวต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่รวบรวมข้อเท็จจริงและหลักฐานแล้วแจ้งไปยังเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการต่อไป

¹⁸ เทียบมาตรา 25 ในพ.ร.บ.การสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. 2547 (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2551)

ให้ผู้ได้รับการร้องขอจากพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตราหนึ่ง (1) (2) และ (3) ดำเนินการตามคำร้องขอโดยไม่ชักช้า แต่ต้องไม่เกินเจ็ดวันนับแต่วันที่รับคำร้องขอ หรือภายในระยะเวลาที่พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนดซึ่งต้องไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน และไม่เกินสิบห้าวัน เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุสมควร ต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ ทั้งนี้ รัฐมนตรีอาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดระยะเวลาที่ต้องดำเนินการที่เหมาะสมกับประเภทของผู้ให้บริการก็ได้

มาตรา 19 – เงื่อนไขการใช้อำนาจสืบสวนและสอบสวน

การใช้อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา 18 (4) (5) (6) (7) และ (8) ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ยื่นคำร้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจเพื่อมีคำสั่งอนุญาตให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการตามคำร้อง ทั้งนี้ คำร้องต้องระบุเหตุอันควรเชื่อได้ว่าบุคคลใดกระทำหรือกำลังจะกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดอันเป็นความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ เหตุที่ต้องใช้อำนาจ ลักษณะของการกระทำความผิด รายละเอียดเกี่ยวกับอุปกรณ์ที่ใช้ในการกระทำความผิดและผู้กระทำความผิด เท่าที่สามารถจะระบุได้ ประกอบคำร้องด้วยในการพิจารณาคำร้องให้ศาลพิจารณาคำร้องดังกล่าวโดยเร็ว

เมื่อศาลมีคำสั่งอนุญาตแล้ว ก่อนดำเนินการตามคำสั่งของศาล ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ส่งสำเนาบันทึกเหตุอันควรเชื่อที่ทำให้ต้องใช้อำนาจตามมาตรา 18 (4) (5) (6) (7) และ (8) มอบให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองระบบคอมพิวเตอร์นั้นไว้เป็นหลักฐาน แต่ถ้าไม่มีเจ้าของหรือผู้ครอบครองเครื่องคอมพิวเตอร์อยู่ ณ ที่นั้น ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ส่งมอบสำเนานั้นให้แก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองดังกล่าวในทันทีที่กระทำได้

ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้เป็นหัวหน้าในการดำเนินการตามมาตรา 18 (4) (5) (6) (7) และ (8) ส่งสำเนาทึกรายละเอียดการดำเนินการและเหตุผลแห่งการดำเนินการให้ศาลที่มีเขตอำนาจภายในสี่สิบแปดชั่วโมงนับแต่เวลาลงมือดำเนินการเพื่อเป็นหลักฐาน

การทำสำเนาข้อมูลคอมพิวเตอร์ตามมาตรา 18 (4) ให้กระทำได้เฉพาะเมื่อมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่ามีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ และต้องไม่เป็นอุปสรรคในการดำเนินกิจการของเจ้าของหรือผู้ครอบครองข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นเกินความจำเป็น

การยึดหรืออายัดตามมาตรา 18 (8) นอกจากจะต้องส่งมอบสำเนาหนังสือแสดงการยึดหรืออายัดมอบให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองระบบคอมพิวเตอร์นั้นไว้เป็นหลักฐานแล้วพนักงานเจ้าหน้าที่จะสั่งยึดหรืออายัดไว้เกินสามสิบวันมิได้ ในกรณีจำเป็นที่ต้องยึดหรืออายัดไว้นานกว่านั้น ให้ยื่นคำร้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจเพื่อขอขยายเวลายึดหรืออายัดได้ แต่ศาลจะอนุญาตให้ขยายเวลาครั้งเดียวหรือหลายครั้งรวมกันได้อีกไม่เกินหกสิบวัน เมื่อหมดความจำเป็นที่จะยึดหรืออายัดหรือครบกำหนดเวลาดังกล่าวแล้ว พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องส่งคืนระบบคอมพิวเตอร์ที่ยึดหรืออายัดการอายัดโดยพลัน

หนังสือแสดงการยึดหรืออายัดตามวรรคห้าให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 20 – การระงับหรือลบบข้อมูลซึ่งอาจผิดกฎหมาย¹⁹

ในกรณีที่มีการทำให้แพร่หลายซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ดังต่อไปนี้ พนักงานเจ้าหน้าที่โดยได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีอาจยื่นคำร้องพร้อมแสดงพยานหลักฐาน โดยแสดงเหตุผลความจำเป็น ด้วบทกฎหมายที่สนับสนุนว่าข้อมูลดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย ตำแหน่งบนอินเทอร์เน็ต (ยูอาร์แอล) และรายละเอียดเกี่ยวกับเนื้อหาของข้อมูลคอมพิวเตอร์ ที่อยู่ติดต่อของบุคคลหรือหน่วยงานที่ยื่นคำร้อง และพยานหลักฐานอันเพียงพอให้เชื่อว่าข้อมูลดังกล่าวเป็นความผิดต่อกฎหมายในเรื่องใดต่อไปนี้²⁰ ต่อศาลที่มีเขตอำนาจขอให้มีคำสั่งระงับการทำให้แพร่หลายซึ่งหรือลบข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นออกจากระบบคอมพิวเตอร์ได้

(1) ข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่เป็นความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

(2) ข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่อาจกระทบกระเทือนต่อเป็นความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรตามที่กำหนดไว้ในภาคสองลักษณะ 1 หรือลักษณะ 1/1 แห่งประมวลกฎหมายอาญา

(3) ข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่เป็นความผิดอาญาต่อกฎหมายอื่นใด ซึ่งเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายนั้นหรือพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาได้ร้องขอผู้เสียหายได้ดำเนินคดีกับผู้เกี่ยวข้องแล้ว และร้องขอมายังเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

การยื่นคำร้องพร้อมแสดงพยานหลักฐานของพนักงานเจ้าหน้าที่ การไต่สวนคำร้อง และการทำคำสั่งของศาลตามวรรคหนึ่ง อาจกระทำได้ในรูปแบบของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา โดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา ข้อกำหนดของประธานศาลฎีกานั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

คำสั่งของศาลตามวรรคหนึ่งให้ระงับด้วยถึงหลักเกณฑ์อันเป็นเหตุให้วินิจฉัยว่าเนื้อหาดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย ตัวบ่งชี้ตำแหน่งบนอินเทอร์เน็ต (ยูอาร์แอล) ที่เจาะจงถึงเนื้อหาที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย พร้อมทั้งคำอธิบายของเนื้อหาดังกล่าว พยานหลักฐานที่เพียงพออันเป็นพื้นฐานทางกฎหมายเพื่อออกคำสั่งดังกล่าว และหากเป็นไปได้ ให้ระงับระยะเวลาที่ควร ควบคุมเนื้อหาดังกล่าวด้วย²¹

19 ข้อสังเกต: การทำลายข้อมูลหรือลบบข้อมูลออกจากกระบบยังสามารถใช้ร่างมาตรา 15 และ 16/1 ได้ด้วย

20 หลักการมะนิลาว่าด้วยความรับผิดชอบของตัวกลาง (Manila Principles on Intermediary Liability) ข้อ 3 (b)

21 หลักการมะนิลาว่าด้วยความรับผิดชอบของตัวกลาง (Manila Principles on Intermediary Liability) ข้อ 3 (c)

ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งให้ระงับการทำให้แพร่หลายซึ่งหรือลบข้อมูลคอมพิวเตอร์ตามวรรคหนึ่ง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทำการระงับการทำให้แพร่หลายซึ่งหรือลบข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นเอง หรือสั่งให้ผู้ให้บริการระงับการทำให้แพร่หลายซึ่งหรือลบข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นก็ได้ ทั้งนี้ ให้รัฐมนตรีประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ ระยะเวลาและวิธีการปฏิบัติสำหรับการระงับการทำให้แพร่หลายซึ่งหรือลบข้อมูลคอมพิวเตอร์ของพนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้ให้บริการให้เป็นไปในแนวทางเดียวกันโดยคำนึงถึง ประเภทของผู้ให้บริการ พัฒนาการทางเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป ผลกระทบต่อสิทธิส่วนบุคคลหรือสิทธิอื่นใดของประชาชน และผลกระทบต่อการทำงานโดยปกติของระบบเครือข่ายสาธารณะ

ในกรณีจำเป็นหรือเร่งด่วน พนักงานเจ้าหน้าที่จะยื่นคำร้องตามวรรคหนึ่งไปก่อนที่จะได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีก็ได้ แต่ต้องรายงานเป็นหนังสือให้รัฐมนตรีทราบโดยเร็ว คำสั่งของศาลตามวรรคหนึ่งจะมีผลใช้บังคับได้ก็ต่อเมื่อรัฐมนตรีเห็นชอบคำร้องดังกล่าวแล้ว

ผู้ให้บริการหรือผู้ได้รับผลกระทบจากการคำสั่งระงับการทำให้แพร่หลายหรือลบข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นนอกจากระบบคอมพิวเตอร์สามารถอุทธรณ์คำสั่งของศาลไปยังศาลอุทธรณ์ได้ภายในกำหนด 30 วันนับแต่วันที่ศาลมีคำสั่ง

ให้ศาลอุทธรณ์พิจารณาเนื้อหาของข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่ถูกระงับการทำให้แพร่หลายหรือถูกลบออกจากระบบคอมพิวเตอร์ว่าเข้าข่ายมีคำสั่งตามมาตรานี้ได้หรือไม่ หากเนื้อหาเข้าข่ายเป็นความผิดตามกฎหมาย พนักงานเจ้าหน้าที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินการฟ้องคดีแก่ผู้เผยแพร่เนื้อหาหรือผู้ให้บริการแล้วแต่กรณี หากเนื้อหาไม่เข้าข่ายเป็นความผิดตามกฎหมายให้เพิกถอนคำสั่งระงับการทำให้แพร่หลายหรือลบข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นออกจากระบบคอมพิวเตอร์ และไม่ตัดสิทธิผู้อุทธรณ์ฟ้องคดีเพื่อเรียกร้องค่าเสียหาย คำสั่งอุทธรณ์ให้ถือเป็นที่สุด

มาตรา 20/1 – การระงับข้อมูลที่ผิดกฎหมายแต่ยังไม่สามารถฟ้องคดี

ในกรณีที่มีการทำให้แพร่หลายซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่มีลักษณะขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนอาจเข้าข่ายเป็นความผิดอาญาตามกฎหมายอื่นใด โดยเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายนั้นหรือผู้เสียหายยังไม่สามารถดำเนินการฟ้องคดีแก่ผู้เกี่ยวข้อง และคณะกรรมการกลั่นกรองข้อมูลคอมพิวเตอร์ตามที่รัฐมนตรีแต่งตั้งมีมติเป็นเอกฉันท์ให้พนักงานเจ้าหน้าที่โดยได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรี ยื่นคำร้อง โดยแสดงเหตุผลความจำเป็น ต่อบทกฎหมายที่สนับสนุนว่าข้อมูลดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย ตำแหน่งบนอินเทอร์เน็ต (ยูอาร์แอล) และรายละเอียดเกี่ยวกับเนื้อหาของข้อมูลคอมพิวเตอร์ ที่อยู่ติดต่อของบุคคลหรือหน่วยงานที่ยื่นคำร้อง พร้อมแสดงพยานหลักฐานอันเพียงพอให้เชื่อว่าข้อมูลดังกล่าวเป็นความผิดต่อศาลที่มีเขตอำนาจขอให้คำสั่งระงับการทำให้แพร่หลายหรือลบซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้น ออกจากระบบคอมพิวเตอร์

ให้คณะกรรมการกลั่นกรองข้อมูลคอมพิวเตอร์ตามวรรคหนึ่ง มีจำนวนห้าคน ประกอบด้วยปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมเป็นประธานกรรมการ ผู้แทนคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ หนึ่งคน ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด หนึ่งคน ผู้แทนสมาคมผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตไทย ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศที่รัฐมนตรีแต่งตั้งจากอาจารย์มหาวิทยาลัยของรัฐหรือที่สมาคมวิชาชีพหรือสมาคมผู้ประกอบการอินเทอร์เน็ตเสนอชื่อหนึ่งคน และ ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านวารสารศาสตร์หรือการสื่อสารมวลชนที่รัฐมนตรีแต่งตั้งจากอาจารย์มหาวิทยาลัยของรัฐหรือที่สมาคมวิชาชีพเสนอชื่อจำนวนหนึ่งคน เป็นกรรมการ และให้คณะกรรมการกลั่นกรองข้อมูลคอมพิวเตอร์แต่งตั้งข้าราชการของกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมเป็นเลขานุการ หนึ่งคน และผู้ช่วยเลขานุการจำนวนสองคน

ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับกับการประชุมของคณะกรรมการกลั่นกรองข้อมูลคอมพิวเตอร์โดยอนุโลม

ให้นำความในมาตรา 20 วรรคสองและวรรคสามมาใช้บังคับกับการยื่นคำร้องตามมาตรา 21 โดยอนุโลม

ในกรณีจำเป็นหรือเร่งด่วน พนักงานเจ้าหน้าที่จะยื่นคำร้องตามวรรคหนึ่งไปก่อนที่คณะกรรมการกลั่นกรองข้อมูลคอมพิวเตอร์จะมีมติและรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบก็ได้ แต่ต้องรายงานให้คณะกรรมการกลั่นกรองข้อมูลคอมพิวเตอร์และรัฐมนตรีทราบโดยเร็ว

มาตรา 21 – การระงับหรือทำลายชุดคำสั่งไม่พึงประสงค์

ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่พบว่า ข้อมูลคอมพิวเตอร์ใดมีชุดคำสั่งไม่พึงประสงค์รวมอยู่ด้วย พนักงานเจ้าหน้าที่อาจยื่นคำร้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจเพื่อขอให้มีคำสั่งห้ามจำหน่ายหรือเผยแพร่ หรือสั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นระงับการใช้ ทำลายหรือแก้ไขข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นได้ หรือจะกำหนดเงื่อนไขในการใช้ มีไว้ในครอบครองหรือเผยแพร่ชุดคำสั่งไม่พึงประสงค์ดังกล่าวก็ได้

ชุดคำสั่งไม่พึงประสงค์ตามวรรคหนึ่งหมายถึงชุดคำสั่งที่มีผลทำให้ข้อมูลคอมพิวเตอร์ หรือระบบคอมพิวเตอร์หรือชุดคำสั่งอื่นเกิดความเสียหาย ถูกทำลาย ถูกแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติม ชัดข้อง หรือปฏิบัติงานไม่ตรงตามคำสั่งที่กำหนดไว้ หรือโดยประการอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ทั้งนี้ เว้นแต่เป็นชุดคำสั่งที่ไม่พึงประสงค์ซึ่งมีการนำมาใช้เพื่อมุ่งหมายในการป้องกันหรือแก้ไขชุดคำสั่งไม่พึงประสงค์อื่นดังกล่าวข้างต้นตามที่รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา โดยรัฐมนตรีอาจประกาศกำหนดชุดคำสั่งไม่พึงประสงค์นี้ในราชกิจจานุเบกษาก็ได้

หมวด 5 พยานหลักฐาน

มาตรา 22 – กำหนดโทษผู้เปิดเผยข้อมูลหลักฐานพยาน

ห้ามมิให้พนักงานเจ้าหน้าที่เปิดเผยหรือส่งมอบข้อมูลคอมพิวเตอร์ ข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ หรือข้อมูลของผู้ใช้บริการ ที่ได้มาตามมาตรา 18 ให้แก่บุคคลใด

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับกับการกระทำเพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ หรือเพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดีกับพนักงานเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ หรือเป็นการกระทำตามคำสั่งหรือที่ได้รับอนุญาตจากศาล

พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ใดฝ่าฝืนวรรคหนึ่งต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 23 – กำหนดโทษผู้ประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นล่วงรู้ข้อมูลหลักฐานพยาน

พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ใดกระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นล่วงรู้ข้อมูลคอมพิวเตอร์ ข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ หรือข้อมูลของผู้ใช้บริการ ที่ได้มาตามมาตรา 18 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 24 – กำหนดโทษผู้ล่วงรู้ข้อมูลหลักฐานพยาน

ผู้ใดล่วงรู้ข้อมูลคอมพิวเตอร์ ข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์หรือข้อมูลของผู้ใช้บริการ ที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้มาตามมาตรา 18 และเปิดเผยข้อมูลนั้นต่อผู้หนึ่งผู้ใด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 25 – ให้รับฟังข้อมูลคอมพิวเตอร์เป็นพยานหลักฐานได้

ข้อมูล ข้อมูลคอมพิวเตอร์ หรือข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้มาตามพระราชบัญญัตินี้หรือที่พนักงานสอบสวนได้มาตามมาตรา 18 วรรคสอง ให้อ้างและรับฟังเป็นพยานหลักฐานตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาหรือกฎหมายอื่นอันว่าด้วยการสืบพยานได้ แต่ต้องเป็นชนิดที่มีได้เกิดขึ้นจากการจงใจ มีคำมั่นสัญญา ชูเชิญ หลอกลวง หรือโดยมิชอบประการอื่น

มาตรา 26 – การเก็บข้อมูลจราจร

ผู้ให้บริการต้องเก็บรักษาข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ไว้ไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันนับแต่วันที่ข้อมูลนั้นเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ แต่ในกรณีจำเป็น พนักงานเจ้าหน้าที่จะสั่งให้ผู้ให้บริการผู้ใดเก็บรักษาข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ไว้เกินเก้าสิบวันแต่ไม่เกินหนึ่งปีสองปีเป็นกรณีพิเศษเฉพาะรายและเฉพาะคราวก็ได้ ทั้งนี้ต้องแจ้งล่วงหน้าเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวัน ก่อนถึงวันที่เก้าสิบเอ็ดที่ต้องการให้เก็บข้อมูลจราจรเพิ่มเติม ผู้ให้บริการสามารถอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อศาลปกครองภายใน สิบห้าวันหลังจากได้รับคำสั่ง

ผู้ให้บริการจะต้องเก็บรักษาข้อมูลของผู้ใช้บริการเท่าที่จำเป็นเพื่อให้สามารถระบุตัวผู้ให้บริการนับตั้งแต่เริ่มใช้บริการและต้องเก็บรักษาไว้เป็นเวลาไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันนับตั้งแต่การใช้บริการสิ้นสุดลง

ความในวรรคหนึ่งจะใช้กับผู้ให้บริการประเภทใด อย่างไร และเมื่อใด ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ผู้ให้บริการผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรานี้ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าแสนบาท

หมวด 6 อื่นๆ

มาตรา 27 – กำหนดโทษผู้ไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง

ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของศาลหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่สั่งตามมาตรา 18 หรือมาตรา 20 หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของศาลตามมาตรา 21 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองแสนบาทและปรับเป็นรายวันอีกไม่เกินวันละห้าพันบาทจนกว่าจะปฏิบัติให้ถูกต้อง

มาตรา 28 – การแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่

การแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้และความชำนาญเกี่ยวกับระบบคอมพิวเตอร์และมีคุณสมบัติตามที่รัฐมนตรีกำหนด

ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ อาจได้รับค่าตอบแทนพิเศษตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

ในการกำหนดให้ได้รับค่าตอบแทนพิเศษต้องคำนึงถึงภาระหน้าที่ ความรู้ความเชี่ยวชาญ ความขาดแคลนในการหาผู้มาปฏิบัติหน้าที่หรือมีการสูญเสียผู้ปฏิบัติงานออกจากระบบราชการเป็นจำนวนมาก คุณภาพของงาน และการดำรงตนอยู่ในความยุติธรรมโดยเปรียบเทียบค่าตอบแทนของผู้ปฏิบัติงานอื่นในกระบวนการยุติธรรมด้วย

มาตรา 29 – อำนาจของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามีอำนาจรับคำร้องทุกข์หรือรับคำกล่าวโทษ และมีอำนาจในการสืบสวนสอบสวนเฉพาะความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

ในการจับ ควบคุม ค้น การทำสำนวนสอบสวนและดำเนินคดีผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ บรรดาที่เป็นอำนาจของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ หรือพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ประสานงานกับพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

ให้นายกรัฐมนตรีในฐานะผู้กำกับดูแลสำนักงานตำรวจแห่งชาติและรัฐมนตรีมีอำนาจร่วมกันกำหนดระเบียบเกี่ยวกับแนวทางและวิธีปฏิบัติในการดำเนินการตามวรรคสอง

มาตรา 30 – การแสดงบัตรประจำตัว

ในการปฏิบัติหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลซึ่งเกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวของพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 31 – ค่าใช้จ่าย

ค่าใช้จ่ายในเรื่องดังต่อไปนี้ รวมทั้งวิธีการเบิกจ่ายให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

- (1) การสืบสวน การแสวงหาข้อมูลและรวบรวมพยานหลักฐานในคดีความผิดตามพระราชบัญญัตินี้
- (2) การดำเนินการตามมาตรา 18 วรรคหนึ่ง (4) (5) (6) (7) หรือ (8)
- (3) การดำเนินการอื่นใดอันจำเป็นแก่การป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้